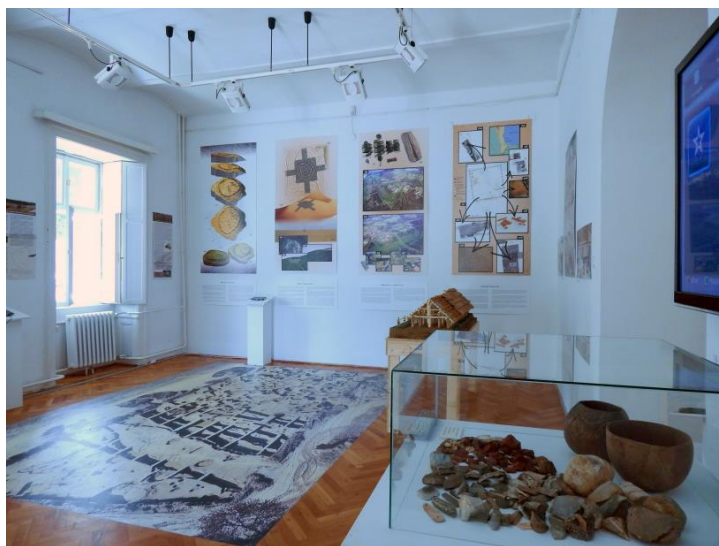

Szakmai beszámoló

A 2016. március 30-án nyílt „A körárkottól a kőfalakig” című időszakos régészeti kiállítás az elmúlt tíz év során Zala megyében folytatott ásatások anyagából nyújt válogatást. A nagyberuházások, szakfelületek és tervásatások során feltárt lelőhelyek eredményeit és leleteit kronologikus sorrendben, szemléletes módon – színes installációkkal, művészi festményekkel, látványos rekonstrukciókkal, 3D-s és interaktív elemekkel – jeleníti meg a tárlat.

Az első kiállítótérben a hagyományos régészeti feltáró eszközök és dokumentáló műszerek mellett nagyméretű színes plakátokon kerülnek bemutatásra azok az ún. roncsolásmentes természettudományos vizsgálati módszerek, melyek a modern régészeti kutatásoknak napjainkban elengedhetetlen részévé váltak. A non-destruktív felderítő módszereknek – műholdas felvételek analízise, geofizikai mérések – köszönhetően a felszínen sok esetben nem észlelhető épületek, védművek, települések szerkezete és fekvése vált kutathatóvá Zala megyében.

Az időszakos kiállításban bemutatott ásatások közül az első a 2010 és 2012 között feltárt Keszthely, Lendl Adolf utca lelőhely, mely a 71. számú főút Keszthelyt elkerülő szakaszán látott napvilágot. A terepi munka során előkerült 7000 éves újkőkori település jellegzetes föld felszínére épített, téglalap alakú, oszlopszerkezetes hosszúházai közül a legteljesebb alaprajzú épületet méretarányos fából készült rekonstrukció és 3D-s bemutató kelti életre a látogató számára.

A késő neolitikum hitvilágába különleges őskori földművek, a körárkok kutatását szemléletesen részletező plakátok, videóanimációk és 3D-s rekonstrukciók nyújtanak bepillantást. Az újkőkor emberének mágikus-babonás elképzeléseire ugyanakkor bizonyos tárgy- és jelneségtípusokból is következtethetünk: egy álló vitrinben Sormás-Török-földek

lelőhelyről származó ember- és állat alakú szobrok és ábrázolások, oltárok, kívül-belül gazdagon festett edények töredékei láthatóak. Az eredeti tárgyak mellett egy összetett szimbolikájú, sárga-vörös festésű rituális edény rekonstrukciója, továbbá egy a mennyezetről a kiállítótérbe belógatott, három töredékből összeállított női idolt ábrázoló molinó idézi meg a késő neolitikum szellemiségét. Az újkőkori települések hétköznapijait gondosan restaurált kerámia edények, egy életnagyságban rekonstruált szövőszék, továbbá egy – a női agyagszobrokon ábrázolt ruhaviselet alapján készített – kötényrekonstrukció eleveníti meg.

A 86. számú főút Zalalövőt elkerülő szakaszán a Kisfernekági-dűlőben feltárt 5500 éves település egyik földfelszínre épített, alapárkos, gerendavázis lakóépületének közel életnagyságban rekonstruált részlete vezet át a rézkorba, ahol gazdagon díszített női agyagszobrocskák fogadják az érdeklődőket.

Zala megye bronzkori fémművességét jól reprezentálják a több, magas színvonalon kidolgozott bronz fémtárgyat tartalmazó depóletek, melyek közül az európai viszonylatban is kiemelkedő oltárci és a Hévíz városát elkerülő út munkái során előkerült kincslet legszebb darabjai tekinthetők meg a kiállításban. A késő bronzkor hitvilágát és

temetkezési rítusát a kiállítótér falán elhelyezett, nagyméretű festmények keltik életre, és egy mellékletekkel ellátott urnasír prezentálja.

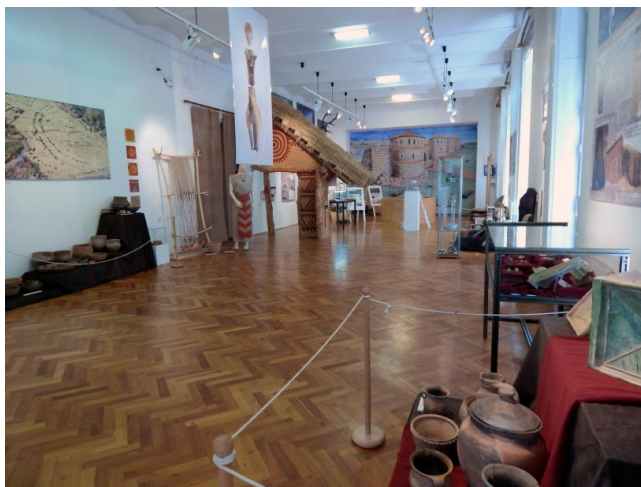
A főként Keszthely és Kanizsa térségében koncentrálódott kelta törzsek sajátos emlékei közül egy különleges temetkezési szokás és két ritka lelet (agyagsörgő, emberi maszkkal díszített pszeudo-kantharos) kerül bemutatásra. A Keszthely határában feltárt szarvas csontvázát tartalmazó áldozati gödör rekonstruált állapotban látható.

Megyénk két nagy hírű régészeti lelőhelyén (Keszthely-Fenekpuszta, Zalavár/Mosaburg) a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával tervésítés formájában, több intézmény bevonásával folynak kutatások. A kiállításban ezek legújabb eredményei is helyet kapnak; a fenékpusztai római erőd hatalmas, színes molinón jelenik meg a kiállítótér és múzeumpedagógiai foglalkoztató térelválasztó elemeként.

A 76-os számú főút burkolatmegerősítése kapcsán feltárt kora Árpád-kori temetőrészlet sírmellékleteit egy üvegekubus alatt kiállítva tekinthetik meg a látogatók. A lelőhelyen megfigyelt továbbélő pogány szokást, a halott szájába helyezett obulus adást, egy szájában pénzérmével eltemetett gyermekcsontváz rekonstruált sírja mutat be.

A középkori (Tátika) és kora újkori várásatások (Keszthely-Fő tér, Egerszeg vára, lövői palánkvár) eredményeit a részletesen ismertető plakátok mellett a feltárások során napvilágot látott gazdag leletanyagból válogatott tárgyak reprezentálják.

A kiállítás interaktív hátterét a falra felhelyezett három LCD monitor, egy számítógép, továbbá három táblagép biztosítja. A képernyőkön a látogató az újkőkori hosszúház 3D-s rekonstrukcióját, további jelentős Zala megyei várrekonstrukciókat és leírásokat, valamint a fenékpusztai római erődhöz kapcsolódó rekonstrukciós elképzeléseket tekinthet meg. A táblagépeken az elmúlt tíz év régészeti eredményeit bemutató kiadványok, a roncsolásmentes kutatás módszerei és a neolitikus körárkok, valamint a feltárásokat felidéző életképek jelennek meg. Egy érintőképernyős számítógép segítségével az őskori idolkok és a bronzkincsek legszebb tárgyai válnak forgathatóvá.

